

Hlubinné úložiště radioaktivních odpadů, aneb co nám řeknou naši potomci?

Správa úložišť radioaktivních odpadů (SÚRAO) popisuje v technické zprávě uvažované hlubinné úložiště a jednotlivé součásti stavby:

- cca 306 hektarů hlubinného skladu, i když může být ta plocha prý o něco menší, ale též i až skoro 2 x větší (poznámka 306 hektarů je cca 450 fotbalových hřišť)
- cca 29,5 hektaru povrchového areálu hlubinného úložiště
- plus - dvě nová komunikační silniční napojení, jedno nové železniční napojení, další dva objekty mimo areál cca každý do 100 m² pro důlní větrání, nové napojení do stávajících vodotečí pro stálé odvádění podzemních vod z úložiště, případné skládky hornin v okolní krajině a samozřejmě dlouhodobé důlní a stavební činnosti s velkými objemy materiálů

Obce proto vydané Rozhodnutí o stanovení průzkumného území v lokalitě Březový potok napadají v celém rozsahu a žádají o jeho zrušení. Důvody našeho požadavku:

1. Veškeré práce související s přípravou výstavby hlubinného úložiště nejsou posuzovány jako celek a nejsou dostatečně legislativně podloženy. Postavení veřejnosti a obcí není řešeno vůbec. Obec se jako účastník řízení v jednom kroku procesu nemůže kvalifikovaně rozhodovat, nezná-li jaká práva a povinnosti bude mít v příštích krocích procesu.
2. Z důvodu výjimečnosti záměru, širokého dopadu jeho předvídatelných vlivů a velkého potenciálu nepředvídatelných vlivů je nezbytné, aby i ve správním řízení byl záměr posuzován komplexně. Rozdělování procesu do jednotlivých dílčích kroků nepřípustně zvyšuje budoucí ekologická a bezpečnostní rizika.
3. Záměr stavby, a přecházejících průzkumů, není podložen vědecko – technickým poznáním. Palivo, které má být ukládáno, je vyhořelé jen z cca pěti procent. Připravují se technologie pro jeho bezzbytkové využití, jejichž dopracování je očekáváno v řádu desetiletí.
4. Není řešen jednotný a společný postup při řešení dané problematiky v rámci států EU.
5. Veřejnost v lokalitě Březový potok zakázala kroky vedoucí k výstavbě, ale i přípravným činnostem jako jsou fyzické průzkumy, projednáními a usneseními zastupitelstvy obcí a v místních referendech.
6. Vycházíme z přesvědčení, že stát nemá v tomto případě legální právní sílu k omezení práv obcí a jejich samospráv rozhodovat o bezpečné budoucnosti území, které je jejich životním prostorem.
7. Považujeme za nepřípustné, aby byly zahajovány průzkumy pro přípravu úložiště v situaci, kdy nejsou zřetelně nastavena spravedlivá pravidla pro všechny zúčastněné a kdy se přístup státu mění tak, jak se obměňuje vedení MPO a dalších.
8. Chybí jasná koncepce a poskytnutí možnosti našim potomkům současné rozhodnutí změnit.
9. Nabízené finanční kompenzace pro naši obec za souhlas s průzkumy považujeme za zbytečně vynaložené státní prostředky. Jako představitelé samospráv jsme zvyklí pečlivě hospodařit a jednat „na rovínu“, tak proč brát nyní od státu peníze, když bychom potom odmítali úložiště a to na základě výše uvedeného.
10. Jednomyslný postoj patnáctičlenného zastupitelstva naší obce.

Jedná se nám o budoucnost stovek generací potomků ve zdejším pošumavském kraji.

Stále postrádáme jasnou koncepci a nezapomínejme na budoucnost a na poskytnutí možnosti našim potomkům současné rozhodnutí o skladování změnit. Mysleme a nezapomínejme na:

- **všeobecný dialog** – společné otevřené hledání řešení bez osobních vlivů.
- **rovnost zúčastněných** – dbát rovných práv a možností každé obce a každé instituce.
- **kontrola veškerých činností** – naprostá otevřenost při všech činnostech, veřejné poskytování informací, prověřování veškerých námitek a nových možností.
- **odpovědnost pro další generace** – ať naši potomci mají možnost změnit naše rozhodnutí a činy. Jak vypadala energetika před sto lety? A kam ji přivede vývoj za dalších sto let?

Pozor jedná se o období skladování minimálně sto tisíc roků, dle odborných odhadů!

Petr Klásek ve spolupráci s dalšími starosty dotčených obcí za lokalitu Březový potok, 04/2015.

P.S.:

V oficiální „Zprávě“ předložené Správou úložišť radioaktivních odpadů se například uvádí:

- hrozí zdravotní a bezpečnostní rizika pro obyvatelstvo (nutno dále vyhodnocovat)
- hrozí ztráta tržní hodnoty objektů a pozemků v oblasti okruhu minimálně 10 km
- hrozí snížení poptávky po zemědělských a lesnických produktech z oblasti
- hrozí riziko poklesu podzemních vod a zánik místních zdrojů pitné vody
- hrozí negativní vlivy na životní prostředí a krajinný ráz území a okolí
- hrozí velké negativní vlivy na zachování a rozvoj rekreačních aktivit v území a okolí
- hrozí cílené vylidnění některých menších vesnic poblíž úložiště
- atd.

- Kdo zaručí, při současné úrovni poznání v oboru geologie a technických věd, že podzemní vrstvy pro hlubinné úložiště budou dlouhodobě stabilní??

- Mění se vlády a další instituce stále nestanovily jasné postupy pro vytvoření úložiště, včetně prvotních a přípravných kroků. Posledních třináct roků se pohybujeme v kruhu.

Není možné jiné řešení?

Proč představitelé států Evropské unie ve spolupráci s dalšími státy Evropy nehledají společné řešení pro tento energeticky zásadní problém?

Proč nelze společně hledat území, které není osídlené a je u něj předpoklad, že i nadále nebude.

A co nové technologie na budoucí využití současných „odpadů“ ? Vždyť nám odborníci tvrdí, že nynější vyhořelý materiál je energeticky využitý jen na několik procent.

Vzpomeňme stáří jaderných technologií. Proč tedy nenávratně „zakopávat“ ještě zřejmě využitelný materiál?

Proč ??